

BO-1101

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) Examination

April / May - 2014

Gujarati : 403

(Core Course)

(ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ : લલિત નિબંધ
પ્રશિષ્ટ ગુજરાતી લલિત નિબંધ)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : પ્રશ્ન નં. ૧ થી ૩નાં આશરે ૩૦૦ શબ્દોમાં જવાબ લખો.

૧ ગુજરાતી લલિત નિબંધનાં સ્વરૂપ અને લક્ષણોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

અથવા

૧ ગુજરાતી લલિત નિબંધનો આરંભ અને વિકાસક્રમ વિગતે સમજાવો.

૨ નિબંધ ક્ષેત્રે ભોળાભાઈ પટેલના પ્રદાનની સમીક્ષા કરો.

અથવા

૨ કાકાસાહેબ કાલેલકરનું નિબંધકાર તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.

૩ 'ખિસકોલીઓ' - નિબંધનો રસાસ્વાદ કરાવો.

અથવા

૩ સુરેશ જોશી કૃત નિબંધ 'કીમિયો' નું મૂલ્યાંકન કરો.

૪ આશરે ૨૦૦ શબ્દોમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે)

(૧) 'દૂરના એ સૂર' નિબંધનું વસ્તુ ચર્ચો:

(૨) 'પરોઢ, નગર અને હું' નું રસદર્શન કરાવો.

- (૩) 'તડકો ઊઘડ્યો છે' નિબંધની સમીક્ષા કરો.
 (૪) નિબંધ ક્ષેત્રે ઉમાશંકર જોશીનું પ્રદાન ટૂંકમાં મૂલવો.

૫ ગમે તે સાત પ્રશ્નોના જવાબ લખો :

- (૧) પ્રવીણ દરજ્જાના કોઈ પણ પાંચ નિબંધસંગ્રહોનાં નામ આપો.
 (૨) 'તેષાં દિક્ષુ' નિબંધના શીર્ષકમાં લેખકે સંગોપેલો અર્થ આપો.
 (૩) ભોળાભાઈ પટેલના કયા નિબંધસંગ્રહને કયો પુરસ્કાર મળ્યો છે ?
 (૪) 'ગંધ: અભિજ્ઞાનની મુદ્રિકા'માં સર્જક વૃક્ષોની છાયા વિશે શું કહે છે ?
 (૫) 'હેમંતની સાંજ' માં લેખકે પ્રયોજેલો 'પરિશિષ્ટ' શબ્દનો અર્થ સમજાવો.
 (૬) કાકાસાહેબે માણસોનાં પગલાંઓ વિશે શું નિરીક્ષણ કર્યું છે ?
 (૭) ચકારાણા-ચકીરાણી સંદર્ભે લેખકે કેવું શબ્દાલેખન કર્યું છે ?
 (૮) દિગ્વીશ મહેતાના ગમે તે ચાર નિબંધોનાં નામ આપો.
 (૯) 'ઓરડો'માં હીંચકો લેખકને કેવો લાગે છે ?
 (૧૦) 'તાજ' નિબંધના અંતમાં લેખકને સ્ફૂરેલા વિચારો જણાવો.
 (૧૧) બપોરના તડકામાં સમડીઓ શું કરે છે ?
 (૧૨) ચંદ્રકાન્ત શેઠના ચાર નિબંધો જણાવો.